

VASÁRNAP

JUBILEUMI 25. ÉVFOLYAM

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V. BATHORY-UTCA 24. SZÁM.

(„Falv” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)

Telefon: 11-55-62.

Postafeliratok pénztári csekkiszámla száma: 25.153.

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.

Egyes szám ára 16 fillér.

Külföldre egész évre 12, félévre 6, negyedévre 3 P.

Huszonkilenc amerikai repülőgépet lőttek le a legutóbbi Budapest elleni terrortámadás során

Július 27-én angolszász repülőgépek újabb terrortámadást hajtottak végre a magyar főváros ellen. A támadásról az alábbi hivatalos jelentéseket adták ki:

Július 27-én a koradélelőtti órákban dél felől sok hullámban 4-500 ellenséges gép a Dunántúl légtérét átrepülve Nagy-Budapest déli része ellen erős támadást hajtott végre.

Sok helven károk és tüzek keletkeztek. Részletes jelentés még nem érkezett be. Az ország más részéről eddig még nem jelentettek bombázást.

Saját és szövetséges légvédelmi tüzérség és vadászok elhárítása mind a budapesti, mind a berepülés légtérében hatásonosan működött. Több helyről jelentettek lelővéseket.

Miniszterek a bombatámadás színhelyén

Vitéz Jaross Andor belügyminiszter Somssich Béla személyi titkár és Matusovics Árpád miniszteri titkár kíséretében a légi-riadó tartalma alatt kint járt az angolszász bombatámadás által leginkább sújtott budapestkörnyéki negyedekben.

A belügyminiszter a helyszínen meg szemlélte a mentési munkálatok bevezetését, fogadta a mentési és helyreállítási munkálatok irányítóinak jelentését és a pillanatnyi helyzetnek megfelelően nyomban intézkedett az azonnali teendőkről.

A bombasújtotta negyedekben tett körútja után hangoztatta a miniszter, hogy a negyed lakossága a légi-riadó alatt és az azután következő időkben a legpéldásabb fegyelmességgel tett tanúbizonyságot. Barhol is járt, mindenütt a szó legnemesebb értelmében vett segíteni akarással és önfeláldozó bajtársiassággal találkozott, a munkásság egy emberként sietett a bajbakerült munkásbajtársak megsegítésére és teljes erővel vette ki részét a dologi károk elhárítására irányuló munkálatokból is.

Egyenesek még a légítámadás alatt vitéz Imredy Béla közigazdasági miniszter és Szász Lajos iparügyi miniszter szintén felkeresték a bombázás által sújtott területeket, hogy személyesen legyenek jelen a mentési munkálatoknál.

A hivatalos vizsgálat eredményeképpen megállapítható, hogy az angolszászok ezúttal a romboló bombák mellett nagyszámú gyújtóhasábot szórtak ezekre a külvárosokra.

Mintán Budapestnek ezen a részén javarészt földszintes házak állnak, sok családi ház vált lakhatatlanná és egész utcarészeket szenvedtek légnyomástól eredő károkat. Az utcákat mindenféle törmelék borítja és az angolszász légi terroristák ezúttal sem kímélték a templomokat. Az egyik külváros római katolikus plébánia-templomának tetőzete és minden berendezése a lángok martaléka lett. Mindössze a sekrestyéből sikerült a bútorokat kimenteni. A templom tornyát is találat érte és a torony hatalmas rézkeresztje a földön hever.

Jelentés ellenséges gépek lelövéséről

Az Interim magyarországi tudósítója jelenti, hogy július 27-én délelőtt a Balatontól északra és Budapest térségében vivott heves légiütközetek során a német és magyar vadászok, valamint romboló kötelékek az eddigi még nem teljes jelentések szerint 26 északamerikai repülőgépet lőttek le. A lefőtt gépek közül 23 fémhormos bombázó, Az amerikai harcok feltek a dalmát partok és a Balaton irányában repült Magyarországra. Erős távolsági vadászkothételek zárták el nyugat és kelet felé az útját. A német vadász- és rombolórepülő-erőreket már az odarepülés folyamán szembeszálltak a támadókkal. Már a Balaton térségében áttörték a német rajok az ellenséges kötelékeket és itt 15 négyhormos bombázót lőttek le teljes bombaterhükkel. Budapest térségében további ellenséges géneket lőttek le.

A hercegprímás megtekintette a főváros bombasújtotta helyeit

Szeredi Jusztinián, bíboros, Magyarország hercegprímása Esztergomból a fővárosba érkezett, hogy személyesen tekintse meg a bombák által sújtott fővárosi templomokat, plébániaköveket, egyházközségi kultúrházakat, egyházi épületeket, valamint azokat a területeket, amelyek leginkább szenvedtek a bombázások által. A templomok, plébániakövek és kultúrházak megtekin-

tése közben ellátogatott a fővárosnak arra a részére, ahol a kislakásokban lakó munkások és szegény emberek a legtöbbet szenvedtek a bombázásoktól.

Egy másik külváros református templomának tornya sérült meg és ablakait kitepte a légnyomás. Ezt a külvárost széles kiterjedésű bombaszőnyeg borította be és igen sok földszintes ház pusztult el. A szem egyetlen sarkot, egyetlen falat, vagy tetőrészetet sem lát, amelyet csak részben is helylén vagy éppen hagyott volna ezen a részen a bombaszőnyeg.

Általánosságban megállapítható, hogy aránylag igen kevés a halott és körülbelül 150 család vált hajléktalanná. A hatóságok légoltalmi szervek azonnal működésbe léptek a rombolások és károk elhárítására, valamint a károsultak megsegítésére. E munkájukból önfeláldozóan kivette részét a lakosság is, mely a kisebb tüzek egész tömegét oltotta el saját eszközökkel s minden felhívás nélkül kezdte meg a romok eltakarítását.

Később érkezett jelentések szerint a lefőtt amerikai repülőgépek száma huszonkilencre emelkedett. Ezek között 26 volt négyhormos bombázó.

Július 30-án újabb bombatámadás érte Magyarországot

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Július 30-án délelőtt délfelől körülbelül 300 ellenséges bombázó erős vadász kísérettel berepült az ország légtérébe. Balatoni gyülekezés után Budapestet és a Dunántul egy átválalbi területét bombázták. Kárjelentések eddig nem érkeztek be. A Balaton felett saját és szövetséges vadászok egy támadóhullámot szétzörtak. A tüzérség hatásosan tüzelt a berepülés egész vonalán. Már eddig is sok ellenséges repülőgép lelövését jelentették.

Wünscher Frigyes a Hunga terveiről

A Hunga Szövetkezeti Központ 36 baranyai tagszövetkezetet hívott össze értekezletre Borkányföldőbe. Az értekezleten megjelent Wünsch Frigyes dr., a Hunga alelnök-vezérigazgatója is, aki több felszólalás után tájékoztatta a megjelenteket a Hunga jelenlegi helyzetéről és jövő terveiről. Hangoztatta, hogy

a Hunga mindig a legnagyobb előzékenységgel áll a hatóságok rendelkezése a különböző akciók lebonyolításában és a jövőben ugyanígy akarja szolgálni a közellátás érdekeit. Amikor a kereskedelmet kormányintézkedések mentesítették a zsidóságtól, nem lehet azt mondani, hogy a Hungára már nincs szükség. Szükség van tisztességes versenyre és a kereskedelemben is érvényesülniük kell a keresztény erkölcsöknek.

Nem kezdődik meg szeptember előtt a tanítás

A magyar királyi vallás- és közoktatásügyi minisztérium az 1944/45. iskolai év megnyitásával kapcsolatban félreértések elkerülése végett közli, hogy a tanítás sem a népiskolákban, sem a közép- és középfokú iskolákban nem kezdődik meg szeptember előtt.

A VASÁRNAP mai számához díjtalanul mellékeljük a **M. KIR. ORSZ. LÉGOLTALMI INTÉZET** „MEZŐGAZDASÁGI TERMÉNYEK, GYUJTÓBOMBÁK, GYUJTÓESZKÖZÖK ÉS GYUJTÓGATÁS ELLENI VÉDELME ÉRÉS, ARATÁS ÉS CSÉPLÉS IDEJÉN” c. kiadványát. **MINDENKI OLVASSA EL FIGYELMESEN!**

Nem kaphatnak szabadságot a hadműveleti területen lévők

A m. kir. honvédezerkar főnöke a hadműveleti területen levő személyek részére mindennemű szabadság engedélyezését további intézkedésig július hó 24-ével beszüntette.

A szabadságtilalom vonatkozik a bombakárosultak szabadságára is.

További intézkedésig a hadműveleti területen levő személyek érdekében szabadság iránti kérelmet senki se nyújtson be katonai hatóságokhoz és parancsnokságokhoz, mert ezeket a kérelmeket minden tárgyalás nélkül a katonai hatóságok és parancsnokságok irattárba helyezik. A szabadságok újbóli engedé-

lyezésének időpontját sajtó és rádió útján fogják kihirdetni. A hadműveleti területen levő alakulatoktól jelenleg szabadságon a hátszágban tartózkodó személyek szabadságuk lejártá után az úti okmányukban előírt időpontban és helyen irányításuk vegett a rendészeti és katonarendező parannokságnál tartoznak jelentkezni.

A bevonulók számoljanak hosszabb gyalogmenettel és ezért csak annyit saját magánpodgyászt vigyenek magukkal, amennyit ily gyalogmenetnél maguk vinni tudnak. Idegen részére úgynevezett bajtársi csomagok kivétele tilos.

Milyen adók törlését kérhetik a bombakárosultak?

Beszámoltunk nemrég a pénzügyminiszter egyik rendeletéről, amely szerint az ellenséges terroristámadások folytán megsemmisített vagy megrongált épületek házadóját hivatalból kell törölniök a m. kir. adóhivataloknak (adófelügyelőségeknek). A már jogerősen kivetett általános kereseti adókat, valamint a jövedelem- és vagyonadók törlését és esőkkéntesét is lehetővé teszik jogszabályzataink, ha az adózó kereseti vagy jövedelmi viszonyában a bombakár folytán lényeges változás állott be és az adót nem tudja megfizetni.

Az általános kereseti adó egészen vagy részben elengedhető, ha az adózótól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmény folytán megszűnt a jövedelemforrás vagy ha a tartozás behajtása létalapjában támadja meg a hátralékos megfizetését.

A jövedelem-, illetőleg a vagyonsőkkenést előző esetek következtékor még nem esedékes jövedelem- és vagyonadók aránylagos része egészen vagy részben elengedhető, ha a jövedelem, illetőleg a vagyon az adózótól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmények folytán tartósan esőkent és ezáltal az adózó tartozását még méltányos

részletekben sem képes megfizetni.

Kivételesen elengedhető a jövedelem- és vagyonadóból származó adóhátralék is, amikor az adózó halála vagy más, az adózótól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmény folytán a jövedelemforrás és vagyon tárgy időközben megszűnt, vagy amikor a tartozás behajtása a hátralékos létalapjában támadja meg. Az adóelengedésre irányuló kérvényt az illetékes pénzügyigazgatásnál kell benyújtani.

A forgalmiadó-fizetési kötelezettség is szünetel, amíg az adózó kereseti tevékenységét bombakár miatt időlegesen szünetelteti.

Ilyen esetben csak a megnaradt árúkészlet értékeire korlátozódik a forgalmiadó kivetési kötelezettség. Az általános összegben megállapított forgalmiadó arányos részét a fél kérelmére törli a pénzügyi hatóság. Kirovó számlák alapján történő adófizetés esetében, ha a már számlázott árú a bombatámadás következtében elpusztult, azért a vevő fizetést nem teljesíti, a kiállított számla alapján már befizetett forgalmiadót az adózó levonhatja a legközelebbi adóvallomásaiban.

Augusztus 7-ig kell igazolni, hogy valaki önhibáján kívül nem tett eleget beszoigáltatási kötelességének

Minden hiányzó 100 búza pont után 120-320 P pénzbírságot vehetnek ki a 200-5000 búzaegység beszoigáltatására köteles mulasztó gazdákra

A Vasárnap július 21-iki számban ismertettük a kormányának azt a rendeletét, amelynek értelmében megbírságotól azokat a gazdákat, akik nem tették eleget beszoigáltatási kötelességüknek. Tudvalevő, hogy a nyilvántartási hatóságok a beszoigáltatási kötelességet részben vagy egészen nem teljesítő gazdákról készített kimutatást 1. évi július hó 7-én után 15 napra közzszemlére tették és azokra, akik a közzszemlére télt napjától annak lejártáig, illetőleg a lejárt utáni 8 napon belül — tehát aug. 7-ig — a mulasztás okát nem igazolják, a hatóság minden további nélkül kiszabja a pénzbírságot.

Fontos tehát, hogy minden gazda, aki beszoigáltatási kötelességének önhibá-

ján kívül eleget tenni nem tudott, annak igazolását a záros határidőn belül el ne mulasztja, haesak nem akarja kitenni magát a súlyos pénzbírságnak.

A gazdák igazolását az illetékes közzszellátási bizottságok bírálják felül.

Egyébként — amint az megirtuk, pénzbírsággal nem büntethető az, akinek összes beszoigáltatási kötelessége a 200 búzaegységet nem haladja meg, illetőleg 200-5000 búzaegységterhelésnél az, aki összes beszoigáltatási kötelességének — figyelmen kívül hagyva az egyes csoportokban teljesített beszoigáltatást — legalább 80%-át teljesítette, vagy pedig ha az 5000 búzaegységen felül terhelte gazdaságát az egyes csoportokban előírt beszoigáltatási kö-

telességének külön-külön 80%-át teljesítette.

Említtet esetekben a gazdaságok mulasztását igazolni sem kell és a 31.000.1944. K. M. sz. rendeletben meghatározott textilleltatást is biztosítani kell. A 200 búzaegységgel terhelt gazdaságot azonban csak akkor, ha beszoigáltatási kötelességének legalább 80%-át teljesítette.

Minden más esetben a gazda igazolási tartozik, hogy beszoigáltatási kötelességét miért nem teljesítette és amennyiben az illetékes közzszellátási bizottság azt állapítja meg, hogy a jó gazda gondosságával gazdálkodott, de önhibáján kívül a beszoigáltatásnál többet teljesíteni nem tudott, úgy pénzbírsággal nem sújtható és textilleltatásban részesítendő. Ha pedig a bizottság azt állapítja meg, hogy a gazda többet szzoigáltatható volna be, úgy az alábbi bírságokat kell kiszabni:

Ha a 200-5000 búzaegység beszoigáltatására köteles gazda kevesebbet adott be, mint a terhére előírt pontszámok 80%-nak 30%-át (tudvalevő ugyanis, hogy az előírt pontszámok 80%-nak beszoigáltatását a kötelesség teljesítésének tekintik), tehát az előírt mennyiség 24-32%-ka a be nem adott termény, a be nem szzoigáltatott mennyiség minden 100 búzaegysége után 120 pengő pénzbírság megfizetésére kell kötelezni;

ha a 80% 30%-ánál többet, de 40%-nál nem több (azaz az előírt mennyiség 24-32%-ka) a be nem szzoigáltatott termény, a be nem szzoigáltatott mennyiség minden 100 búzapontja után 160 pengő a bírság;

ha a be nem szzoigáltatott termény a 80 százalék 40-50%-a (azaz az egész kivett mennyiség 32-40%-ka), a bírság 100 pontonként 200 pengő;

ha a 80 százalék 50-60 -ka (azaz az előírt pontszám 40-48 százaléka) a be nem szzoigáltatott termény, a bírság 240 pengő;

ha a kivett termények 80 százalékanak 60-70%-kát (azaz a 48-56%) nem szzoigáltatta be a gazda, a bírság 100 pontonként 280 pengő;

ha a kivett termények 80 százalékanak 70%-kát meghaladja a be nem szzoigáltatott termény-mennyiség, azaz a kivett mennyiség több, mint 56%-kát nem adta be a gazda, minden be nem szzoigáltatott 100 búzapont után 320 pengő kell fizetnie, de természetesen textilleltatásban sem részesülhet.

Az 500 búzaegységen felüli beszoigáltatási kötelességgel terhelt gazdaságoknál az egyes csoportokat külön-külön kell elbírálni és amennyiben az egyes csoportok beszoigáltatási kötelessége a 80 százalékot nem éri el és a közzszellátási bizottság megállapítása szerint a gazdaság ezért hibáztható, úgy a pénzbírság az egyes csoportokon belül ugyanögy vetendő ki, mint az előbbi bekezdésben és textilleltatásban nem részesülhet a gazdaság.

PELDA: Ha az 1000 búzapont beszoigáltatására köteles gazda nem szzoigáltatja be legalább 800 búzapontot, hanem csak 400-at és a mulasztás okát nem tudja megfélelni igazolni, akkor — mivel mulasztása 50%-os — 4-szer 200 pengőre büntendő; ha csak 300 pontot adott be, tehát 500-zal maradt el, ami 60%-ot meghaladó mulasztásnak felel meg, 5 × 280, azaz 1400 pengőre büntetik.

Sürgősen szántsák fel a gazdák a tarlókat

A honvédelmi minisztérium csoportfőnöke vidéki szemelvényén sajnálattal tapasztalta, hogy a gabonakeresztekkel megrakott tarlóak legnagyobb része — eltekintve dicsegetés kivételétől — semmi nyomat nem mutatja azoknak a fizvédelmi intézkedéseknek és elővigyázati szabályoknak, amelyek a honvédelmi miniszter érek óta hirdet és amelyek legutóbb is sok százezer példányban lett közhírre. Megmagyarázta a rendelkezés azoknak, akik még nem tudják, hogy

a kékék vagy a tarlók meggyulása esetén a futófüz elhatároltassék. Minden gazdának saját érdeke, hogy terményét megvédje. Ha ezt nem teszi, saját karán felül még a nemzetl vagy on pusztulásáért felelősségre is vonják. A hatóság lególatalom csak ott segíthet, ahol az érdekelték maguk is hozzájárulnak ehhez. Bár mennyire is elvannak foglaltva ilyenkor — aratás idején — a fogatok, ezt a munkát mindenképpen el kell végezni, legalább is oly mértékben, ahogy azt a honvédelmi miniszter sok rajzall előtört tájékoztató füzetében előírta.

A füzeteket a VASÁRNAP mai számához mellékeljük.

A mezőgazdasági idénymunkások és tanyai lakosság dohányellátása

A mezőgazdasági idénymunkások dohány szükséglet beszerzésének biztosítására a m. kir. pénzügyminiszter elrendelte, hogy a pénzügyi biztosi kerület vezetője köriratban hívja fel a kerületéhez tartozó községek előjáróságait, figyelmeztessék azok a területükön levő nagyobb birtokokra, hogy a birtokukra érkező mezőgazdasági munkások, idénymunkások dohányellátásának biztosítása érdekében a munkások beérkezését a pénzügyi biztosi kerületvezetőnél azonnal jelentésk be. A bejelentésben fel kell tüntetni az érkezett 18 évesnél idősebb férfimunkások pontos létszámát, honnan érkeztek a birtokúra és meddig maradnak ott, milyen dohánygyártmányokra és az egyes gyártmányfélékből összesen mennyire volna szükségük havonta. Végül pedig, hogy kifé kívánja a gazdaság a dohányt neműt beszerezni. E bejelentésen

a községi előjáróságokkal igazoltni kell a munkások létszámára és tartózkodási idejére vonatkozó adatokat.

Egy férfimunkás részére havil 150 db bármilyen szivarkát vagy 150 gramm bármilyen szivarkadohányt, vagy pedig 300 gramm pipadohányt lehet igényelni.

A tanyai lakosság dohányellátása ügyében is intézkedett a miniszter. A kizárólagos és korlátlan dohánykísarúsok kötelesek a községtől több, mint két és fél km távolságra lévő tanyán lakó vásárlók — különösen pedig a gazdasági családok — dohány szükségletét oly módon biztosítani, hogy azok a dohányellátvány rájuk eső részét biztonság megkapják. Ebből a célból a dohánykísarús feljegyzett köteles vezetői tanyai vásárlóiról és azok jogosan igényelhető dohányellátványait belekint egy tételben kiszolgáltatni.

Meggyorsították a traktor és csepülőgépjárműk kiszállítását

Az Ipari Anyaghivatal közli az érdekeltekkel, hogy kizárólag csepülőgépek (bércespléshez) használt kenő- és hengerolajok beszerzésének megkönnyítése érdekében, valamennyi ásványolajkereskedőnek engedélyt adott, hogy fogyasztók részére augusztus hónapban traktoronként 25 kilogramm traktor-

olajat, grózzepenként 15 kilogramm grózhengerolajat, csepülőszekrenyenként 15 kilogramm gépjárműjüket külön engedély nélkül kiszállíthatják igazolással ellátott nyilatkozat ellenében. A nyilatkozatban a vevő büntetőjogi felelőssége tudatában kijelenti, hogy a vásárolni szándékolta olajfeleslegéből készlete nincsen, illetve a vásárolni szándékolta olaj együttes mennyisége nem haladja meg a fent jelzett mennyiségeket, továbbá azt, hogy az így megvásárolt olajat kizárólag a csepülés céljára használja fel. Ez a rendelkezés augusztus 1-31-ig érvényes.

A bércesplőtulajdonosok szalmát használhatnak mindaddig, míg a szénbányák a szükséges szén nem szállítják

A m. kir. közléstől felügyelő-ség a gabona csepülésével kapcsolatban úgy intézkedett, hogy

illetékes hatóságok a csepülőgéptulajdonosokat a csepülés megkezdése előtt figyelmeztették, hogy a csepülési sorrend az egymás mellett fekvő gazdaságok sorrendjében történjen.

A gabona csepülésénél tehát szem előtt kell tartani a csepülés minél gyorsabb elvégzését és a gabona betakarítását.

Az ellenséges gyújtólapok esetleges veszélyére tekintettel nem fordulhat elő az, hogy az elcsépelelten gabona napokat, sőt heteket várjon az elcséplésre csak azért, mert befolyásosabb gazdálkodók a munkálataik elvégzése végett a csepülőgéptulajdonosokra nagyobb nyomást képesek gyakorolni.

Amennyiben a rendelkezéstől eltérő csepülési rendszert tapasztalának a vizsgálat közege, úgy a közléstől felügyelő-ség a gabona csepülésére a négyoszloprendszert

fogja elrendelni. A közléstől felügyelő-ség a kenyérgabona elcsépléséhez szükséges szénmennyiség biztosítására tett intézkedései során hozzájárult ahhoz, hogy a bércesplőtulajdonosok szalmát használjanak mindaddig, míg a szénbányák a szükséges szénmennyiséget le nem szállítják. A csepülőgépjárművontatásához szükséges szénmennyiség biztosítására a felügyelő-ség ígéretre vette a szénkereskedőknél zárolt szénmennyiséget s intézkedett, hogy illetékes hatóságok azt a csepülőgéptulajdonosok között arányosan osszák szét.

Egyes bércesplőtulajdonosok részére már korábban a szükségleten felüli nagyobb mennyiségű szén érkezett. Ezt a szénmennyiséget azon községekben és megyei városokban, ahol szén eddig nem érkezett, az egyes bércesplőtulajdonosok között arányosan kell osztani. A kiosztott szénmennyiséget a bércesplőtulajdonosok megvásárolni és kifizetni tartoznak.

A baromfi és tojás forgalmának szabályozása

A közléstől felügyelő-ség a baromfi és tojás forgalmának szabályozásáról. A rendelet hatálya alá tartozik mindennemű élő és leölt baromfi, a leölt baromfi bontásából származó termékek, tojagazdaságban tenyésztett hal és lótvad. A rendelet értelmében

a beszoállítását kötelesség teljesítésére szánt baromfit és tojást 1945 június 30-ig kell a vásárlásra jogosított kereskedőnek vételre felajánlani. A beszoállítását kötelesség teljesítésére csak élő, egészséges, üresbégű baromfit lehet vételre felajánlani. A beszoállítását követő baromfinak előszilyban a következő súlyt kell elérnie: csirke augusztus 30-ig 1 kg, aszírka 60 dkg, tyúk 1 kg, gyöngyös 80 dkg, pulyka 3 kg, hizott liba 5 kg, hizott kacska 3 kg. Tavasz keltetési kacsát és libát szeptember 15 előtt nem lehet beszoállítani.

A beszoállítását kötelesség teljesítésére szánt baromfit, tojást, halat és lótvadot esakis a vásárlásra jogosított kereskedők vásárolhatják meg. A jogosított kereskedő esakis azon a területen vásárolhat, amelyet számára kijelöltek. Minden jogosított kereskedőt arékes igazolvánnyal látják el.

A kereskedő a vételt az eladó gazdákonyvba bejegyzi és arról vételi jegyet állít ki. A vételi jegy csak a fonyleg megvásárolt áru-ról állítható ki. Tíz kg-nál kisebb mennyiségű baromfi vagy tojás vásárlásánál a vevő a hizott libát és kacsát, a kereskedő vételi jegy helyett árúbélyeget ad az eladónak. Ebben az esetben a vé-

telt a gazdákonyvba nem szabad bejegyezni. Hizott liba és kacska vételénél árúbélyeget nem adhat a kereskedő, ilyen esetben mindig vételi jegyet kell kiállítani. A gazdálkodónak az összegyűjtött árúbélyegekkel havonta egyszer kell jelentkezenie nyilvántartó hatóságának, amely az árúbélyeget átveszi és a beszoállítást ennek alapján írja jóvá a gazdálapon és a gazdákonyvban.

Tavasz keltetési libát és kacsát a keltetés évének szeptember 15-ig forgalomba hozni nem szabad. Eddig az időpon-tig még a kenyérvágásra kerülő kacsát vagy libát sem szabad forgalombahozni.

Baromfit és tojást az ország egész területén egyik községből a másikba szállítani csak szállítási igazolvánnyal szabad.

A szállítási igazolványt a gazdálkodó részére a községi előjáró-ság állítja ki, azonban esakis abban az esetben lehet kiadni szállítási igazolványt, amennyiben a gazdálkodó szállítási kötelessége-nek teljesítését biztosítva látja a hatóság.

Szállítási igazolványt esakis saját tenyésztési baromfira — kivéve a hizott libát vagy kacsát — és tojásra a fogyasztók részére nyílt piacon történő árusítás cél-jából 30 km-es körzetben való szállításra lehet kiadni. Hizott libára vagy kacsára szállítási igazolványt kiadni nem lehet.

Közipoggyásként bárki szállíthat, vagy postai szállításra feladhat két darab tyúkot vagy négy darab csirkét, vagy egy darab pulykát élő vagy leölt állapotban, vagy két kg tojást.

Gazdálkodó csak a gazdaság-ban nevelt libát vagy kacsát saját háztartásának szükség-letere a beszoállítását köte-lelesség teljesítésébe való be-számítás nélkül lakóhelyére szállíthatja. Ebben az esetben illetékes községi előjáróság állítja ki a szállítási igazol-

ványt, amely nyolc napig ér-venyes.

A baromfieltevő központok ei-mére, vagy az általuk feladott baromfi és tojás enaposításá-szállítási igazolvány nélkül sza-badon szállítható.

A gazdálkodó közvetlenül fo-gyasztók részére hizott libát vagy kacsát nem adhat el.

Az élő és vágott baromfi és tojás termelői ára

A hivatalos lap július 30-i száma közölte a közléstől felügyelő-ség 705.400.944. K. M. sz. rendeletét az élő és vágott baromfi és baromfitermékek, valamint a friss, hűtőlázi és meszes tyúktojás árának megállapítása tárgyában. Az alábbiakban közöljük a termelői árakat.

Az egészséges, üresbégű, élő baromfi termelői ára az ország egész területén, nyílt piacon vagy házhoz szállítva:

hizott liba kg-ként	4.50 P
sovány ..	4.00 P
hizott kacska ..	4.70 P
sovány ..	4.00 P
csirke ..	4.40 P
tyúk ..	3.60 P
pulyka ..	4.20 P
gyöngyös ..	4.40 P

A hizott libára és hizott kacsára megállapított ár legalább 5 kg előszilyú libára és 3 kg súlyú ka-csára vonatkozik. Az enél könnyebb libáért, illetve kacsáért csak a sovány libára, illetve ka-csára megállapított ár számítható.

Vágott, kopasztott baromfifert (béllel) a termelő fogyasztóval szemben a következő arakat számíthatja: I. vidéken: sovány liba 4.90 P, sovány kacska 5.00 P, csirke 5.40 P, tyúk 4.40 P, pulyka és gyöngyös 5.10 P; Budapest és környékén: csirke 5.40 P, tyúk 4.40 P, pulyka és gyöngyös 5.10 P.

A friss tyúktojás legmagasabb termelői ára helyi gazdaság, nyílt piacon vagy házhoz szállítva az ország egész területén kg-ként 4.20 pengő.

Megállapították a bércesplési részt követelni nem szabad.

A Budapesti Közlöny augusztus 1-i száma közölte a m. kir. közléstől felügyelő-ség 703.900.1944. K. M. sz. rendeletét, „a bércesplési rész megállapítása tárgyában”.

A rendelet értelmében a csep-lesési rész magánjáró gépnél, ha az üzemanyagot (tüzelt, víz-hordást) a csepülető gazda adja: 5%; ha az üzemanyagról a csepülőgéptulajdonos (bércesplő) gondoskodik: 6%.

Nem magánjáró (huzatos) gépnél ha az üzemanyagot a csep-lető adja és a vontatásról is ő gondoskodik: 4.5%; ha az üzem-anyagot a csepülőgéptulajdonos adja, de a vontatásról a csep-lető gondoskodik: 5.5%; ha pe-dig a vontatásról is a géptulaj-donos gondoskodik: 6%.

Ennél kevesebb bércesplési részt adni és ennél többet

követelni nem szabad.

Zab csepleskor az idén sem szabad természetben kiadni a csepülési részt, hanem pénzben kell kifizetni a megfelelő mennyiségű zab árárt.

Ha a géptulajdonos szalmafel-vonót alkalmaz, a fentiekben kö-zölt részen felül fel százalékot számíthat fel.

Ahol a gazdálkodás tanyarend-szerben történik, továbbá a ren-deletben felsorolt azokban a me-gyékben ahol a vontatás nehe-zebb, a szolgabíró, illetve váro-sokban a polgármester írásos en-gedélye alapján, 0.5 százalékkal több számítható fel.

Az etető, gépész és fűtő fi-ze-tése bércesplés esetén a bérces-plési részből fizetendő. A géphez szerződött munkások részé-ről azonban a bércesplő hozzá-szá-míthatja a bércesplési részhez.

Vágoállatok ára

A hivatalos lap augusztus elsejei száma közölte a m. kir. közléstől felügyelő-ség 701.200.1944. K. M. számú readeletét a vágoállatok és az ezekből kiter-melt hús és melléktermékek árának megállapítása tárgyában.

A rendelet az I. §-ban meghatá-rozza a vágoállatok (vagómarha, vágobivaly, valamint a növendék-marha és a növendékibivaly) minősítésére vonatkozó rendelkezést.

I. osztályú az olyan jölhizott ökor és növendékállat, amelynek hús-kihasználása legalább 54%, to-nyá-bba az olyan bika, amelynek hús-kihasználása legalább 56%, vé-gül az olyan jölhizott tehén, amelynek hús-kihasználása leg-alább 52 százalék.

II. osztályú az olyan ökor és az olyan növendékállat, amely-nek hús-kihasználása kevesebb mint 54%, de legalább 50%; az olyan bika, amelynek hús-kihasz-nálása 50-56%-os; végül az olyan tehén, amelynek hús-kihasználása 47-52%.

III. osztályú a 44-50%- hús-kihasználású ökor, bika és nö-nyendékállat, amelynek 44-50% és az olyan tehén, amelynek hús-kihasználása 42-47 százalékos.

Kiesontozni való az olyan ökor, bika és növendékállat, amelynek hús-kihasználása 44 százaléknál; az olyan tehén, amelynek hús-kihasználása 42 százaléknál ke-ve-sebb, továbbá az olyan vágo-marha, amelynek húsa csak hús-ipari feldolgozásra alkalmas. (Hús-kihasználási -százalék alatt

a lecsóagt állatból nyert és me-leg állapotban (vesével és vesé-tokkal együtt, de nyel, bőr, láb-veg, fej, belsőszervek, pacal, lógy és belek nélkül) letermelt hús szá-bán az állat elcsóaghoz való árú-nyát kell érteni).

I. oszt. vágoörjű a 60 kg-os és ennél nehezebb, de 100 kg-nál ki-sebb súlyú, széles gerincű, telt, vastagtaru, ki nem bogetott borjú, II. osztályúnak a 100 kg és ennél nehezebb, valamint a 60 kg-nál könnyebb, vöröses, illetve tejes-húsu borjút és vágoibvalyborjút kell érteni.

A termelői árak előszilykilo-grammonként az ország egész te-ri-letén a következők:

Ökor és növendékmarha: I. oszt. 2.20 P, II. oszt. 2 P, III. o. 1.80 P, kiesontozni való 1.50 P.

Bika I. o. 2.15 P, II. o. 1.95 P, III. o. 1.75 P, eszontozni való 1.45 P.

Tehén I. o. 2.10 P, II. o. 1.90 P, III. o. 1.70 P, eszontozni való 1.40 P.

Bivalyökor és növendékibivaly I. és II. o. 1.75 P, III. o. 1.65 P, eszontozni való 1.40 P.

Bivalybika I. és II. o. 1.70 P, III. o. 1.60 P, eszontozni való 1.35 P.

Bivalytehén I. és II. o. 1.65 P, III. o. 1.55 P, eszontozni való 1.30 P.

Vágoörjű I. o. 2.40 P, II. o. és bivalyborjú 2.10 P.

Vágojuh 1.50 P, vágoórány 1.60 P.

A rendelet azután részletesen ismerteteti a fenti árából eszko-zóhet levonásokra vonatkozó szabályokat, a kis- és nagykeres-ke-dő, illetve fogyasztói árakat, illetve a hús és melléktermékek vágoi és fogyasztói árát.

Törökország megszakította a diplomáciai kapcsolatokat Németországgal

A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti:

Az ankarai rádió szerladéli töröknyelvű híradásában közölte, Németországgal augusztus 2-ától vonatköz határozatot a török parlament megnyitóján fogad-

Szaradzsoğlu miniszterelnök és külügyminiszter kedden beszéde mondott a török köztársasági néppárt parlamenti csoportja előtt. Hangsúlyozta, hogy Törökország mindig igyekezett érdekeit megvédeni és kívül maradni a háború történetét Ausztria bekebelezésétől Franciaország ka-

pitulálásáig. Törökország Angliához fűződő barátsága — mondotta — arra indítja a török kormányt, hogy a nagy nemzetgyűlés elé terjessze Angliának az Egyesült Államok részéről támogatott indítványát, hogy szakítsa meg Törökország gazdasági és politikai kapcsolatát Németországgal.

HIREK

LEVÉL

SZÁMADÓ ERNŐNEK

*Pengetem a lantot
s a múlt zenéjét hallom.
Mintha távolból hozná
jelém lavaszó furvalom.
Fülemig már csak a hangok
foszlányai érnek;
De emlékeid mindenhora
kőn elkísérnek.*

*Néha fájlalom az idők
sebes rohanását;
A csendes, holdog percek
néma elmúlását.
Ha lecsukom szemem, jönnek
felém
szürke, sötét árnyak:
Pillanatok a múlt temetőjéből
vissza-vissza járnak.*

*Mikor nálad voltam
egy pár rossz versikével:
Szobádban gúnyos csend feszült,
— Kélnéltem temetlek el. —
A bánat rezzenését éreztem
lágyan hangodon.
Költői sors ez, fiam,
élismerés helyett zordan sírhalom.*

*Azóla hosszú évek múltak,
jult-e síber néked?
Azt ha nem is mondd,
búdom, volt elég szenvedésem.
Kiskun szíved mégis zengte
és zengi a balladát. —
Talan gyulok szöveik
lelked szívárványszalagát? ...*

SZILFAY JOZSEF
(Szandavárújai)

— A Kormányzó urat ünnepele a tiszakerületi evangélikus gyülelés. A tiszai evangélikus egyházkerület Nyiregyháza év közgyűlést tartott, amelyen az egyházkerületi felügyelő: Homrogdi Lichtenstein László ny. főispán a megnyitóbeszéd első szavával Istennek fordult, segítse hazánkért és az európai kultúráért küzdő honvédeknek szövetségeseinkkel együtt végső diadalra, hogy a világgós mellett befejeződjék. A háborús halottak előtti tisztelgésül ünnepi színművet rendelt az elnök, majd folytatódott a megnyitójában a gyűlés kitűnő lelkesedése mellett hódolt a Kormányzónak. A Sztójay-kormány a nemzeti erők összefogásának alapján áll, főcélja egyesíteni azokat, akik jobboldali gondolkodásuk s minderre a magyarság történetének mai, sorsdöntő idejében mulhatalan szüksége van. Indítványozta, hogy a közgyűlés üdvözlője az új kormányt s biztosítsa támogatásáról.

— Rövidesen teljesen felgyógyul József királyi herceg. Vitéz József királyi herceg tábornagy öt héti tartó súlyos tüdőgyulladására allandó örvendetes javulást mutat. A királyi herceg most már időközönként rövid időre ágyat is elhagyhatja és remélhető, hogy 2-3 hét alatt teljesen felgyógyul.

Könnyű vasúti baleset érte a svéd királyt. *Gustaf* svéd király vasárnap Götteborgból Kalmárba utaztában könnyen megsebesült. A vonatszerelvény egyik kocsija leszakadt, a mozdonyvezető ezért hirtelen lefékezte a vonatot és az erős rázkódás következtében a király, aki kocsiából éppen az étközkecsébe tartott, hirtelen esett megsebesítve. A baleset egyorás késett okozott.

— A kereskedelemügyi miniszter ajándéka Esztergomnak. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a minisztérium tulajdonában levő négy méter magas *Szent István-szobrot*, amelyet Pátzay Pál készített, Esztergom városának ajándékozta. A város képviselőtestülete közgyűlése mondtott köszönetet a szép ajándékért.

Takarmányt kapnak a tojásbeszolgáltatók

A közlekedésügyi miniszter a tojásbeszolgáltatók érdekében a tojás beszállító termelők részére takarmányt kíván biztosítani. Ebből a célból augusztus 1-től december 31-ig a termelők minden beszállított kilogramm tojásért 1 kilogramm árpat kapnak. Az árpa vásárlására jogosított a helyi gabonakereskedőknél beválható utalványokat beszállítók esetén a baromfi- és tojásforgalmi központi helyi kereskedői adják át a termelőknek.

Felrobbant a cséplőgép: két halott, tizenhat sebesült. Zenta határában Molnár Sz. István gazdálkodó tanyáján cséplés közben a kazán felrobbant. A robbanás következtében Molnár Sz. István, valamint Kiss András, a cséplőgép futója meghalt, tizenhat munkás pedig súlyosan megsebesült. A sebesülteket szállították a zentai kórházba. A szétzúródott egy parázs 40 méter körzetben felgyújtotta a gabonát. A kár megállapítása most van folyamatban.

ASSZONYOKNAK-LEÁNYOKNAK

Nyáron készülünk a télre

Gyűjteni akkor kell, amikor sok van valamiből s a jó háziasszony már most gondol a zűkös és egyhangú téli hónapokra, amikor még a kertben minden bőven van. Gyümölcsekből, zöldségekkel, amit nem tudunk frissen elfogyasztani, ne predáljuk el oleos és ne hagyjuk kárba veszni, hanem tartósítsuk télre. Igen nagy segítséget jelent a konyhán, ha a sok szárazfűzélék és burgonya mellett elővehetünk zöldborsót, zöldbabot, paprikát, paradicsomot, ne sajnáljuk hát a fűrészt, meg a tegyünk el minél többet belőlük. Tartósításuknak legegyszerűbb módja az aszalás.

Aszalásra zöldbabot nagyon gyöngye zöld- vagy sárgaszínűt árt valassunk, lehetőleg olyan zöngéket, amelyekben a magképződés még nem indult meg. Szálkás, érett magvakat tartalmazó hüvelyek aszalásra nem alkalmasak. A megmosott zöldbabot két végén lemetssük, vékony, egyenes szeletekre vágjuk és 2-3 percre forrásban levő víz gőze fölé helyezzük. Az aszaláson szétterítve, kemencében megszálljunk.

Zöldborsóból lehetőleg kevésbé fejlett, zöngé, aprószemű enkorborsót válasszunk. A zöldborsó aszalása a legkényesebb művelet egyike, mert ha nem járunk

TEL.: 128-042

Erősen korlátozza a MÁV a személy- és áruforgalmat. A MÁV igazgatósága felhívja az utazóközönség figyelmét arra is, hogy vasútüzemi és szállítási nehézségek miatt a személy- és áruforgalmat kénytelen átmenetileg igen erősen korlátozni. Ezért nyomatékosan figyelmezteti a közönséget arra, hogy saját érdekében csak halasztást nem tűrő esetben vegye igénybe a vasutat, mert különben előfordulhat, hogy a legközelebbi napokban életbelépő utazási korlátozások miatt kénytelen lesz utazását útközben megszakítani.

Oriási vihar Orségben. A Szombathelyen székelő Vas megyei Gazdasági Egyesületbe és a gazdasági felügyelőre most érkeztek meg az első jelentések arról, hogy milyen szörnyű erejű vihar tett egyelőre felbecsülhetetlen károkat a vármegye délkélti és déli részében levő Orségben és a Hegyalján. Az erdőkből valósgos utakat vágott a vihar. Az Orség gyümölcsösökben gazdag részein a gyümölcsfák százeit tőre derékban kettő. A mezőn levő gabonakeresztetek mint a pehely sodorta maga előtt a szél. Egész vidékek búzatábláiról hordta össze egy-két helyre a kékvetket, a vihart követő jégeső pedig sokhelyütt kieséltelte a szemet. A kár felbecsülhetetlen. Hasonló nagy a kár az épületekben is.

el kellő gondossággal, rágóssá, élvezhetetlenné válik. Leszedés után a borsót azonnal munkába vesszük, a szemeket a hüvelyből kifejtjük és osztályozzuk nagyság szerint. A kifejtett borsót aztán szitára tergetjük — külön a kiesiket, külön a nagyobb szemeket és forrásban levő víz gőze fölé helyezzük mindaddig, míg a szemek kissé megpuhulnak, de a borsó héja még nem repedt fel. Az aszalási idő 2-3 óra, 60-65° C hőmérsékleten.

Az *aszalt paradicsom* nemesak mártás és paradicsomleves, de húsvétes és pórkölt készítésénél is igen jó szolgálatot tesz: egy-egy gerezd aszalt paradicsom a húsvétesnek igen szép színt ad. A paradicsomot megmossuk, gerezdekre vágjuk és gőzölés nélkül megszállunk. Aszalásra hússal fajtakkal valassunk. Az aszalási idő 6-8 óra is lehet.

A *paprikát* vagy egészben vagy megháztatól megfosztva, cikkekben szokás aszalni, gőzölés nélkül, kb. 4-5 óra alatt készült. Az így szárított paprikát megtörve, megőrölve, vagy egészben használhatjuk fel ételkészítésre. Aszalás helyett a paprikát fűzerekbe fűzve, a tűzhely fölött vagy a napon is megszállhatjuk.
Kánya Terézia

Szaporítják a Hangya vidéki kirendeltségeit

Miskolc város megoldotta a cigánykérdést és a csavargókérdést. Vitéz *Borbély Macky* Emil tükös tanácsos, főispán rendelkezésben utasítja a népmozgalmi nyilvántartókat, hogy a községekben található 16 évesnél idősebb cigány férfiakat és nőket hovatandó munkajeggyel vegyék igénybe mindama gazdaságok részére, amelyekben a gazdasági munkacsoport hiányzik vagy nem elegendő. A cigányok részére a munkabérmegállapító bizottság által megállapított munkabért és természetben járandóságokat juttatják. A cigányokat munkakönyvekkel látják el, amelybe a munkások beírják a teljesített munkát, mert a cigányok csak ennek ellenében kapják meg élelmiszerjegyüket.

A színméz ára

A színméz legmagasabb árát a közellátásügyi miniszter a múlt évben kiadott 35.800. számú rendelkezésben állapította meg. Eszerint a fogyasztói ár Budapesten kg-ként 6 pengő, az ország egyéb területein pedig kg-ként 5,40 pengő. A kiadagolt méz legmagasabb fogyasztói ára a következők artöbblettel magasabb. Egy kg-os üvegben kg-ként 10, fél kg-os üvegben kg-ként 12, negyed kg-os üvegben 24, nyolcad kg-os üvegben kg-ként 40 fillér. Ehhez az artöbblet megkülönböztetés nélküli mézhez még külön hozzájárulhat az üvegbetöltés összege, amely az üveg beszerzési áránál legfeljebb 20 százalékkal lehet magasabb.

A burgonya ára

A Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesülés augusztus 31-től kezdve további intézkedésig a termelőknél budapesti paritásában az 1944. évi termés nyári róza és Gülbaba mosatlan újburgonyáért kg-ként 30, Ella és sárga újburgonyáért kg-ként 26 pengőt fizet, feladóállomáson, vagyonba vagy hájra rakva. Az átvételt a m. kir. Névenytermelési Hivatal szokványai szerint eszközölk. A fent megállapított áról Budapest és berakállomások közötti távolságnak megfelelően a vasúti szállítási költségek 15% kiegészítéssel járulnak hozzá, hajófuvarozásnál pedig a tényleges szállítási költség vonható le.

Milyennek kell lennie a beszoigaltatandó rántani való csirkének

A Közellátási Hivatal az ú. n. rántani való (primör) csirkére vonatkozó több helyről előterjesztett érdeklődés alapján közli, hogy

a mezőgazdasági termelők beszoigaltatási kötelességének teljesítéseket januártól szeptember 1-ig csak legalább 1 kg-os csirke fogadható el, míg szeptember 1 után a beszoigaltatásra kerülő csirke súlyának legalább 60 dkg-nak kell lennie.

Ár szempontjából nincs megkülönböztetés a különböző időben és súlyban forgalomba hozott csirkék között, így — a legfeljebb 3 napos ú. n. napos csirkétől eltekintve — a rendes csirkére megállapítottnál magasabb ár bármilyen minőségben és néven forgalomba hozott csirkéért sem számítható.

A Hangya budapesti kirendeltségének kerületi vezetői értekezletet tartottak, amelyen a földművelésügyi miniszter is képviseltette magát. *Czettler Jenő*, a Szövetkezeti Liga elnöke megnyitó beszédében ismételtén sürgette a *magyar gazdasági erők összefogásának szükségességét*.

Ezután dr. *Wünscher Frigyes*, a Hangya vezérigazgatója nagyhatalú előadásban ismertette a Hangya munkásságát, az ellenséges terrortámadások következtében a Hangyát ért veszteségeket és azt a széleskörű munkát, amelyet a Szövetkezet vezetősége a tagok érdekében kifejtett.

— Gondoskodni kellett — mondotta — a készletek tárolásáról, azok megfelelő elosztásáról és kibovítéséről. Az árukészletek egy részét a legnagyobb nehézség között is sikerült kitelepíteni, amiért a MÁV-nak köszönetet kell mondani.

A következőkben az új kereszteni kereskedelemről beszélt:

— Szeretettel nézzük — mondotta — azokat a Hangya segítségével önállósult kereskedőket, akik hozzánk hasonló elveket valva, igyekeznek a társadalomnak hasznos tagjai lenni. Sajnos, az újonnan jött kereskedők között vannak olyanok is, akik nem 45 évi kemény munkával jutottak arra a helyre, ahová a Hangya szövetkezetek jutottak, hanem rövid idő alatt foglalhattak el

erősebb pozíciókat. Ezek egy része újabban a Hangya ellen támadásba kezdett.

— Hangsúlyozom — folytatta *Wünscher Frigyes* —, hogy a Hangya arról a helyről, ahová kemény munkával felküzdötte magát, elmenni senkinek a kedvéért, semmi körülmények között nem fog, mert vannak még feladatok, amelyeket a kisebbek érdekében meg kell oldania.

Végül felhívta a budapesti környéki szövetkezeti vezetőket, hogy a mostani nehéz időkben fokozottabb mértékben tartassák szem előtt azt, hogy a szövetkezeti mozgalom talán most tesz vizsgát arról, hogy tulajdonképpen mi a jelentősége.

Bajlontettük ezután, hogy a Hangya Szövetkezet közönlőjében 30 vidéki helyen való decentralizációja, a kisebb, mezőgazdasági autonómiák megteremtése befejeződött. A háború ellenére sem lehet visszaradni attól, hogy megkezdjék a Hangya apró körzetekre való bontását és a kirendeltségek számának szaporítását. Megépítik a Hangya önálló rádió-telefon használatát, amely néhány napon belül szintén megkezdí működését. A Hangya-rádió többszáz irányban fogja sugározni a legfontosabb gazdasági és közéleti híreket. A kirendeltségi vezetőket önállósítják.

Megállapították az élősértések árát

A hivatalos lap augusztus elsejei száma közölte a m. kir. közellátásügyi miniszter 704.300. 1944. K. M. számú rendelkezését az élősértés és húspárrai termékek árának újabb megállapítása tárgyában.

A hízlas (továbbtartás) céljára eladott, egészséges, ivartalanított, orbánc ellen beoltott, szimultánított élősértésekre 60 súlykilogrammonként, helyben, az eladó gazdaságában, az ország egész területén, súlykategóriák szerint az alábbi legmagasabb termelői árak számíthatók:

20—25 kg-os sertésért: 4,30 P, 25—30 kg-os sertésért: 4 P, 30—35 kg-osért: 3,82 P, 35—40 kg-osért: 3,70 P, 40—45 kg-osért: 3,60 P, 45—50 kg-osért: 3,37 P, 50—55 kg-osért: 3,18 P, 55—60 kg-osért: 3,03 P, 60—65 kg-osért: 2,90 P, 65—70 kg-osért: 2,79 P, 70—75 kg-osért: 2,70 P, 75—80 kg-osért: 2,66 P, 80—85 kg-osért: 2,63 P, 85 kg-os és emnél nehezebb sertésért 2,60 P.

A továbbtartás céljára eladott, 20 kg-nál könnyebb soványsértések ára az eladó és vevő között — drbonkint 86 pengő alatt — szabad megegyezés tárgyá.

A nem ivartalanított vagy nem oltott, illetve nem szimultánított, továbbtartásra eladott sertések fenti árából az ivartalanítás, oltás, illetve szimultánítás egy kg-ra átszámított költsége levonható.

A fenti árak csak a vásárlás alkalmából mérlegelt sertésekért fizethetők ki.

A mérlegelés nélkül, úgynevezett szemre történő eladásnál a soványsértésért kifizetett ár, a sertések 20 kg felüli súlyára való tekintet nélkül nem lehet magasabb darabonként 86 pengőnél.

A levágás céljára eladott legmagasabb 12 csüt közellátási-cso-

fésekkert számítható legmagasabb termelői árak az ország egész területén súlykategóriák szerint a következők:

Legfeljebb 2 éves, fiatal, tenyésztesbe nem fogott, elsőrendű jöhlizott sertésekért, az azok 150 kg-nál nehezebbek: 2,90 P, 145—150 kg-osak: 2,85 P, 130—145 kg-osak: 2,80 P, 115—130 kg-os: 2,76 P; fiatal, tenyésztesbe nem fogott sertésekért 100—115 kg-os: 2,71 P, közepminőségű, szedett, fiatal, 100 kg-os és emnél nehezebb sertésért 2,66 P, 80 kg-os és emnél nehezebb, tenyésztesbe nem fogott, tisztavérű sonkasíldó 2,71 P, 145 kg-os, a fenti követelményeknek meg nem felelő vágósertésért: 2,64 P, ugyanilyen, de 145 kg-nál könnyebb vágósertésért 2,57 P, 25—100 kg-os zsírsertés, valamint 25—80 kg-os húsertés: 2,60 P, 25 kg-os és emnél könnyebb soványsértés (malac) 3,60 P.

A 155 kg-nál nehezebb, legfeljebb két éves, tenyésztesbe nem fogott, elsőrendű, jöhlizott sertés 155 kg-on feletti élősúlyának a termelői ára kg-ként 4 P.

A rendelkezés 4. §-a szerint, ha a vevő a sertésérték a gazdaságában, hanem más helyen mérlegelnie veszi át, a szállítási tényleges költsége, de kilogrammonként legfeljebb 2 fillér, ha az átvétel a hízlas gazdaságtól 10 km-nél nagyobb távolságban történik, legfeljebb 3 fillér számítható fel.

Ha a gazdálkodó a saját költségére és veszélyére maga gondoskodik a sertések szállításáról, — a rendelkezésben meghatározott feltételek fennforgása esetén — 35, illetve 45 filléres artöbblettel számíthat fel élőszilogrammonként.

A rendelkezés tartalmazza végül a kereskedői, illetve a húspárosok által felszámítható fogyasztói árakat is.

Balogh Lajos, *Gunsterdorf*, előfizetését ez év június 30-ig rendezte. A lapot továbbra is pontosan küldjük. Üdvözlét.

Vásárok jegyzéke

Augusztus 6., vasárnap. Somogybüköd — Bucsúkirakóvásár, Szegvár ok. — Augusztus 7. hétfő. Abádszalók oák., Ada oák., Andán oák., Balassagyarmat oák., Bó oák., Csantavér oák., Debreceen o. nyersternény- és iparikkvásár, Erd oák., Felsődabas oák., Ipolyg oák., Ispanmező há., Kecskemét oák., Kenderes oák., Kétegyháza oák., Lelesz oák., Mekenyes oák., Mezőkeresztes oák., Nadudvar oák., Nagysárány oák., Nagylóna oák., Nagykapornak oák., Nagyoroszi oák., Nagyszőlös oák., Óradna oák., Orkeny oák., Pásztó oák., Pécs oák., Rajka oák., Rakamaz oák., Rimaszacs oák., Sarkesztúr oák., Sárvár oák., Somogyvár oák., Somoria oák., Sósóktó oák., Szászrégen o. marhavásár, Szegvár ok., Szentjobb oák., Tolna oák., Ungvár ok., Úlló oák., Vaja ok., Varpalota oák., Veleno oák., Veszprém oák., Zalaszentiván oák. — Augusztus 8., kedd. Balassagyarmat ok., Bereck ok., Berettyószéplak oák., Debreceen o. Gönc oák., Ipolyg oák., Kecskemét oák., Kerkasszentmiklós oák., Krasznabételek oák., Mihályi ok., Nagybörzsöny oák., Nagycsók oák., Gyvalla oák., Pásztó oák., Sellye oák., Soltyvadkert oák., Somberek oák., Sósóktó ok., Szászrégen o. marhavásár, Szerecsény oák., Vágfarkasd oák., Zalaegerszeg hák. — Augusztus 9., szerda. Debreceen o. nyersternényvásár, Hedrehej ok., Heves há., Kass oák., Nagymenyér ok., Perod ok., Rimaszombat há., Sarmaság oák., Tiszaujtok ok., Zsibó ok. — Augusztus 10., esütőrk. Bányász oák., Berettyóújfalú ok., Berzece ok., Bős oák., Debreceen o. júhavásár, Devecser há., Diógyőr hák., Kis áll. felh. ával. Dömsöd ok., Gyoma ok., hasítottkörmű áll. felh. ával. Gyórszentmárton ok., Lővő ok., Maroshegy ok., Mélykút ok., Nagybörzsöny ok., Pápc ok., Perod ok. és o. se. vasár. Szászrégen ok., Szentdienes ok., Szentgyörgyvölgy ok., Tiszaujtok ok., Vasvár ok. — Augusztus 11., péntek. Debreceen o. júhavásár, Derecske ok., Gyoma o. lovasár, Kaposmérő ok., Makó ok. — Augusztus 12., szombat. Debreceen o. se. vasár. Gyoma ok., Makó ok., Zenta ok.

A törvényhatóság első főtisztj-selője egyes vásárok határmápiát közszükség által indokolt esetben kivételesen áthelyezheti, illetőleg a teljesen elmaradt vásár helyett pótvásárt engedélyezhet, a közölt adatokban, tehát kivételesen változások történhetnek.

A jóból — és olesóból — is megárt a sok. Beregszászon nem fogott a bor mire a vendéglőkész letallották az árát. Erre aztán annyira népszerű lett a kocsmázás, hogy úton útfélen ittas ember lehetett látni. A városi tanács elrendelte, hogy azonnali intézkedés közgazdasági eljárást (intérmálás) mindenki ellen, akik botrányos részegen találják az utat.

(Az anyag torlódása miatt kénytelenek vagyunk a rádióműsor közlését mellőzni. Az alábbiakban közöljük a földművelésügyi minisztérium rádió adásainak műsorszámát.)

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ES FÖLDMIVES SZÖVETSEG FELELŐS SZERKESZTŐ ES KIADÓ: MAYER EMIL

SZERKESZTŐ: BARTOSS KÁROLY

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés a törvényesen védett.

RÁKOSHEGYI BAKTERIUMÖ

nélkül. Kapható és megrendelhető csak **AULITZKY OTTÓ** Budapest, VII., Dohány-utca 84. Hsz. 2/a

Árak demyónnal ad Budapest

5 liter	10 liter	15 liter
16.50	31.50	46.50 P

A pénz előzetes beklátásánál 50 Ft levonható.